

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie pentru controlul constituționalității pct.3 și 4
alin. patru din Hotărîrea Guvernului nr. 276 din 20 martie 2000
"Cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și
comercializării resurselor secundare"*

Nr.1 din 11.01.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.8-10/2 din 25.01.2001

* * *

-----
* M.O., 2000, nr. 31-33, art. 336.

Curtea Constituțională în componența:
Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Corina Popa, deputatului în Parlament Ion Răzlog, unul din autorii sesizărilor, reprezentantului Guvernului Grigore Nistor, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 16 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul pentru controlul constituționalității pct. 3 și 4 alin. patru din Hotărîrea Guvernului nr. 276 din 20 martie 2000 "Cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare".

Temei pentru examinarea dosarului au servit sesizările deputaților în Parlament Vladimir Reus și Ion Răzlog, depuse, consecutiv, la 16 mai și 2 august 2000, în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin deciziile Curții Constituționale din 11 iulie și 14 septembrie 2000 sesizările au fost acceptate pentru examinare în fond și înscrise în ordinea de zi, iar prin decizia din 14 septembrie 2000 au fost conexeate într-un dosar.

În procesul examinării preliminare a sesizărilor Curtea Constituțională a dispus de punctele de vedere comunicate de Parlament, Președintele Republicii Moldova, Guvern, ministerele Economiei și Reformelor, Industriei și Energeticii, Agriculturii și Industriei Prelucrătoare, Afacerilor Interne, Procuratura Generală și Departamentul Controlului Vamal.

Avînd în vedere materialele dosarului, informația prezentată de judecătorul-raportor, explicațiile părților și datele verificate în proces,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

1. La 20 martie 2000 Guvernul a adoptat Hotărîrea nr. 276 "Cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare" (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr. 276).

Pct. 3 al hotărîrii în cauză stipulează că Ministerul Economiei și Reformelor și Departamentul Controlului Vamal vor autoriza exportul deșeurilor de metale neferoase ce provin în exclusivitate de la agenții economici care le obțin în procesul de producție sau ca urmare a

trecerii la pierderi a echipamentelor și utilajelor uzate moral și fizic.

Conform pct. 4 alin. patru din aceeași hotărîre a Guvernului, pentru o lună a fost suspendată acțiunea licențelor eliberate anterior pentru dreptul de a practica activitățile de colectare, achiziționare și comercializare a resturilor și deșeurilor de metale neferoase.

Autorii sesizărilor susțin că prin pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 276 se limitează drepturile agenților economici de a exporta deșeurile de metale neferoase, obținute în afara procesului de producție. Limitarea drepturilor și intereselor legitime ale subiecților activității comerciale prin suspendarea acțiunii licenței de practicare a activităților de colectare, achiziționare și comercializare a resurselor și deșeurilor de metale neferoase (pct. 4 alin. patru) printr-un act subordonat legii, în opinia autorilor sesizărilor, excede competențelor Guvernului. Prin aceste norme, se menționează în sesizări, Guvernul a ignorat principiile fundamentale privind proprietatea, restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție (art. 9, art. 54, art. 126 din Constituție).

2. Curtea Constituțională a stabilit că Hotărîrea Guvernului nr.276 a fost adoptată în scopul aplicării corecte și respectării Legii cu privire la resursele materiale secundare nr.787-XIII din 26 martie 1996*, precum și pentru asigurarea integrității rețelelor electrice, de telecomunicații, utilajelor și echipamentelor industriale și intensificarea măsurilor de protecție a acestor și a altor bunuri materiale.

-----
* M.O., 1996, nr.31, art.320.

Legea cu privire la resursele materiale secundare stabilește condițiile juridice, economice și organizatorice generale de activitate în domeniul utilizării resurselor materiale secundare și are ca scop asigurarea folosirii raționale a resurselor naturale. În special aceste condiții rezidă în următoarele: controlul de stat asupra utilizării resurselor secundare îl exercită Guvernul (art.4 alin.(1); ministerele și departamentele exercită controlul departamental asupra utilizării resurselor secundare la unitățile din subordine (art.4 alin.(3); organele administrației publice locale exercită controlul asupra utilizării resurselor secundare la unitățile aflate în raza lor teritorială (art.4 alin.(4); agenții economici sînt obligați să valorifice la maximum deșeurile provenind din producția proprie, iar în cazul în care acest lucru este imposibil, să le predea unităților de achiziționare sau de prelucrare (art.5 lit.c); agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică, țin evidența contabilă și prezintă rapoarte statistice privind formarea, utilizarea și cantitatea disponibilă de deșeurile provenind din producția proprie și de deșeurile de consum, precum și privind utilizarea și cantitatea disponibilă de materie primă procurată din exterior (art.6 alin.(1); prin dispoziția Guvernului se pot elabora situații generalizatoare privind resursele secundare, care să reflecte cantitatea și calitatea deșeurilor de producție și de consum formate la unități, volumul utilizării și livrării acestor deșeurile (art.6 alin.(3).

Legea cu privire la resursele materiale secundare a obligat Guvernul să elaboreze regulamentele cu privire la modul de achiziționare (predare) și comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, cu privire la colectarea, achiziționarea și livrarea materiei prime secundare (art.12).

3. Conform art.102 alin.(1) și (2) din Constituție, Guvernul adoptă

hotărîri, ordonanțe și dispoziții; hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

În baza acestor dispoziții constituționale și a dispozițiilor legale privind problemele abordate în sesizări, Curtea Constituțională constată că Guvernul, adoptînd Hotărîrea nr.276, prin care a aprobat regulamentele precitate, așa cum prevede Legea cu privire la resursele materiale secundare, nu și-a depășit atribuțiile.

Obligînd Ministerul Economiei și Reformelor și Departamentul Controlului Vamal să autorizeze exportul deșeurilor de metale neferoase ce provin în exclusivitate de la agenții economici care le obțin în procesul de producție sau ca urmare a trecerii la pierderi a echipamentelor și utilajelor uzate moral și fizic, Guvernul s-a conformat de fapt Constituției și prevederilor legii menționate.

Curtea Constituțională nu poate reține argumentul autorilor sesizărilor că prin prevederea menționată se încalcă unele drepturi fundamentale ale agenților economici, deoarece dreptul de practicare a unui astfel de gen de activitate cum este colectarea deșeurilor tehnice ce conțin metale neferoase este conferit agenților economici prin Legea nr.332-XIV din 26 martie 1999 "Privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate"**. Acest drept n-a fost prohibit prin hotărîrea contestată.

** M.O., 1999, nr.62-64, art.290.

Hotărîrea Guvernului nr.276 nu interzice exportul deșeurilor de metale neferoase, ci obligă Ministerul Economiei și Reformelor și Departamentul Controlului Vamal să autorizeze exportul acestora, specificînd că deșeurile trebuie să provină exclusiv de la agenții economici care le obțin în procesul de producție sau ca urmare a casării echipamentelor și utilajelor uzate moral și fizic.

Corelînd pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 276 cu art.8 alin.(3) din Legea cu privire la resursele materiale secundare, conform căruia resursele secundare se exportă și se reexportă, în stare prelucrată, de către agenții economici autorizați de stat, în conformitate cu legislația Republicii Moldova și acordurile interstatuale la care aceasta este parte, Curtea relevă că dispozițiile pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 276 reflectă și obligația Guvernului, expusă în art.129 alin.(2) din Constituție, de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică externă, de a promova politica liberului schimb sau politica protecționistă, pornind de la interesele naționale.

Măsurile de protecție a economiei statului se înscriu în atribuțiile Guvernului, care, potrivit art.7 alin.(2) din Legea reglementării de stat a activității comerciale externe nr.1031-XIV din 8 iunie 2000***, asigură promovarea politicii de stat în domeniul comerțului exterior, adoptă hotărîrile și dispozițiile în problemele activității comerciale externe și asigură realizarea lor; stabilește, în interes național, interdicții, restricții la export și/sau import și introduce inspecții înainte de expediție asupra mărfurilor. Pornind de la interesele naționale, Guvernul poate stabili asemenea interdicții și restricții, care vizează în special: respectarea ordinii publice și a bunelor moravuri; ocrotirea vieții și sănătății oamenilor; asigurarea securității statului; susținerea (protecția) producătorului național (art.11 lit.a), b), d), f) din Legea nr.1031-XIV).

*** M.O., 2000, nr.119-120, art.838.

4. Prin pct.4 din Hotărîrea nr.276 Guvernul obligă ministerele respective, în termen de o lună, să întreprindă unele măsuri pentru

executarea hotărîrii sale, iar conform aceluiași punct alineatul patru, pe perioada vizată Guvernul suspendă acțiunea licențelor eliberate anterior pentru dreptul de a practica activitățile de colectare, achiziționare și comercializare a resturilor și deșeurilor de metale neferoase.

Din pct. 4 alineatul patru rezultă că prevederea privind suspendarea acțiunii licențelor respective produce efecte juridice numai pentru perioada stabilită, adică pentru o lună, iar acest termen, fiind calculat din momentul intrării în vigoare a Hotărîrii nr.276 (23 martie 2000 - data publicării în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova"), a expirat la 23 aprilie 2000.

5. La 3 noiembrie 2000 a fost adoptată Legea nr. 1361-XIV* , prin care a fost modificată și completată Legea nr. 787-XIII "Cu privire la resursele materiale secundare". Astfel, potrivit art. 8 alin. (4) din Legea nr. 787-XIII în redacția Legii nr. 1361-XIV a fost autorizat exportul de resturi și deșeuri de metale feroase și neferoase, achiziționate în exclusivitate de la agenții economici, la care acestea se formează în procesul de producție sau în urma casării instalațiilor și utilajelor uzate moral și fizic, precum și de baterii de acumuloare uzate, achiziționate de la persoane fizice. Totodată, prin art. 11/1 al aceleiași legi au fost interzise colectarea și achiziționarea de la persoane fizice a resurselor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, cu excepția bateriilor de acumuloare uzate.

-----
* M.O., 2000, nr. 154-156, art. 1158.

Astfel, prin Legea organică nr. 1361-XIV "Pentru modificarea și completarea Legii cu privire la resursele materiale secundare" legiuitorul a reglementat expres activitatea economică externă în domeniul exportului de metale neferoase, condițiile complementare prevăzute în licența pentru exportul de resturi și deșeuri de metale feroase și neferoase, precum și restricții concrete la colectarea și achiziționarea resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase.

Întrucît, la data examinării cauzei, excepția de neconstituționalitate din Hotărîrea Guvernului nr. 276, care a făcut obiectul sesizărilor, a fost soluționată, Curtea dispune sistarea procesului.

În temeiul art. 140 din Constituție, art. 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 60 lit. d) din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Sistează procesul privind controlul constituționalității pct. 3 și pct. 4 alin. patru din Hotărîrea Guvernului nr.276 din 20 martie 2000 "Cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare".

2. Prezenta Decizie este definitivă, intră în vigoare la data adoptării, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 11 ianuarie 2001.
Nr. 1.